

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 12. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Többnyire külön ünnepeltek az erdélyi magyar pártok március 15-én

Kolozsváron közösen emlékeztek meg az 1848-as márciusi eseményekről az erdélyi magyar pártok képviselői, Erdély más városaiban azonban többnyire külön ünnepeket szervezett az RMDSZ, az EMNP és az MPP. Kolozsváron Máté András, a Kolozs megyei RMDSZ elnöke az egység és az összefogás fontosságára hívta fel a figyelmet. „Egységesnek, okosnak és kitartónak kell lennie Gábor Áron népének” – fogalmazott. Gergely Balázs, az EMNP alelnöke arról beszélt: ma csendes, nyugodt forradalmat élünk meg a sokkal kifinomultabb zsarnokság ellenében, ugyanakkor felszólította Radu Moisin ideiglenes polgármestert: mandátuma végéig helyezze ki a magyar helységnevtáblákat. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke Szatmárnémetiben vett részt a megemlékezésen, ahol elmondta: „Jólétet, biztonságot, szabadságot, a törvények előtti egyenlőséget akar 2012-ben a magyar nemzet. Meg kell őriznünk eddig elért eredményeinket, a jövőnkért viszont csakis mi magunk vagyunk felelősek.” Kelemen szerint van magyar jövő Erdélyben annak ellenére, hogy létszámunkban fogytunk, mivel arányaiban nem csökkent a romániai magyarság. Marosvásárhelyen három ünnepi rendezvényt tartottak, a legtöbben, mintegy háromezren az RMDSZ postaréti ünnepségén gyűltek össze, ahol Markó Béla miniszterelnök-helyettes szólt a tömeghez. Beszédében nemcsak az 1848-as szabadságharcot, hanem az orvosi egyetemért való küzdelmet is érintette. „Nem lehet minket elhallgattatni. Nem lehet belénk fojtani a szót. Nem lehet minket albérlőnek tekinteni saját városunkban, Marosvásárhelyen, saját szülőföldünkön, Erdélyben. Nem vagyunk albérlők, hanem teljes jogú társtulajdonosai vagyunk ma is ennek a földnek, együtt a románokkal, együtt mindazokkal, akik itt élnek.” Markó emlékeztetett arra az időszakra, amikor a román társadalom a történelem és a földrajz anyanyelven való oktatása ellen hóbörgött, majd a Bolyai Farkas Gimnázium visszamagyarosítása ellen tiltakozott. Míg a továbbiakban Markó a megosztottság és a többi magyar párt ellen emelt szót, a Székely vértanúk emlékoszlopánál megjelent magyar polgári pártiak egy hatalmas, „Előválasztást!” feliratú molinót függesztettek ki. Ugyanitt ünnepelt az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, valamint a néppárt is – egy későbbi időpontban. A nemzeti ünnepen önvizsgálatot kell tartani: ment-e elébb az autonómia, a magyar szabadság ügye – jelentette ki Zilahon Toró T. Tibor, az EMNP elnöke. A Wesselényi-szobor előtti ünnepségen Toró kijelentette, ma is érvényesek a 164 évvel ezelőtti jelszavak. Az „Esélyt és szabadságot Erdélynek!” jelszó kapcsán arra figyelmeztetett, ma Erdély esélye a régiók és a nemzeti közösségek Európájában van. „Erdély és népeinek szabadsága annak a függvénye, sikerül-e a tudatokban lebontani a homogén román nemzetállami szemléletet” – vélekedett. Az egység, az együtt ünneplés hiánya miatt emelte fel szavát a két különböző időpontban megtartott megemlékezésen Tőkés László, az EMNT elnöke, illetve Szabó Ödön, a Bihar megyei RMDSZ-szervezet ügyvezető elnöke Nagyváradon. Mindketten a politikai ellenfelet látták felelősnek a megosztottságért. „Azokra az időkre emlékezteti a mai helyzet, amikor még nem volt szabad március 15-ét ünnepelni” – jelentette ki Tőkés László, arra utalva, hogy az országnak csak néhány városában ünnepel együtt az RMDSZ az EMNT-vel és az EMNP-

vel. Az EMNT elnöke azt mondta, örül, hogy például Kolozsváron és a Székelyföldön nem jellemző a megosztottság a nemzeti ünnepen, ám azt érthetőnek tartja, hogy Magyarországon nem emlékeznek közösen Orbán Viktor és Gyurcsány Ferenc – hiszen, egyikük forradalmár, a másik pedig ellenforradalmár. Pozitív kicsengésű, politikamentes rendezvényen vett részt az a közel hatezer sepsiszentgyörgyi, aki a város főterén ünnepelte a magyar forradalom és szabadságharc 164. évfordulóját. Antal Árpád polgármester Martin Luther King Van egy álom című híres beszédére utalt ünnepi szónoklatában. „Nekem is van egy álom: legyen egy erős, virágzó, gazdag Székelyföld, amely meg tud állni a lábán, mert megtartjuk mi, a lakói. Én egy olyan Székelyföldet álmodom, mely biztonságos otthon az itt élőknek, ahol őrizni tudjuk hagyományainkat, értékeinket, kultúránkat, mindent, ami minket magyarokat székelyekké tesz” – hangsúlyozta. Eljön az a nap, amikor a szétszabdalt Székelyföld egyesül, és beteljesül az évszázados álom, hogy újra együtt legyünk mindannyian, és ebben nem engedünk a '48-ból, fogalmazzott ünnepi beszédében az előljáró.

Kormányalakítási megbízás Ficónak

Ivan Gašparovič államfő múlt csütörtökön Robert Ficót, a március 10-én lezajlott parlamenti választásokat toronymagasan megnyerő Smer-SD elnökét bízta meg az kormány megalakításával. Sajtóinformációk szerint az új kormányban nem lesz kisebbségért és emberi jogokért felelős miniszterelnök-helyettesi poszt. A jelenleg Rudolf Chmel (Most-Híd) által betöltött pozíciót 14 évvel ezelőtt, az első Dzurinda-kormány megalakításakor hívták életre, Csáky Pál nyolc évig töltötte be a tisztséget. Dušan Čaplovič (Smer-SD) 2006 és 2010 között vezette a tárcát, a megalakulás előtt lévő második Fico-kormányban ő az oktatási miniszteri poszt várományosa. A kulturális minisztérium vezetője – az első Fico-kormány időszakához hasonlóan – az államnyelvtörvény atyjának tekinthető Marek Maďarič lesz. A belügyminisztériumot ismét Robert Kaliňák irányítja majd. A Smer jelezte, változtatni kíván a szlovák állampolgársági törvényen. A 2010-es parlamenti választások előtt a Smer egyik utolsó jelentősebb intézkedése volt a magyar állampolgársági törvényre adott válasz, melynek lényege, hogy egy más ország állampolgárságát felvevő szlovák állampolgár automatikusan elveszíti szlovák állampolgárságát. A Smer most úgy módosítana a törvényen, hogy a külföldi állandó lakóhellyel rendelkezők meghagyhatják majd szlovák állampolgárságukat. A Most-Híd azt szeretné elérni, hogy azok is meghagyhassák a szlovák állampolgárságukat, akik külföldön végzik a tanulányaikat, vagy családi kötelek fűzik őket az adott országhoz. Robert Kaliňák jelezte, a Smer nem támogatja a Híd javaslatát.

Továbbra is az MKP a magyar kormány partnere

A kormány nem adja fel az etnikai alapú magyar politika támogatását, és a Felvidéken a Magyar Koalíció Pártját tekinti partnerének – jelentette ki Semjén Zsolt az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottsága előtt. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes szerint az etnikai alapú magyar pártok jelentik a magyarság megmaradását, és hozzátette: az asszimiláció előszobája, ha ezek a pártok elcsúsznak a vegyes pártok felé. Semjén Zsolt úgy fogalmazott, nem vonja kétségbe, hogy egy vegyes pártnak lehet hozadéka, képviselői tehetnek a magyar ügyért, de az etnikai alapú magyar párt esetében a magyarság nem egy járulékos jegy, hanem a lényegadó karakter. A magyar kormány nem tud, és nem is akar más modellt elképzelni a kisebbségi helyzetű magyarság érdekeinek képviseletére – mondta Németh Zsolt külügyi államtitkár a vasárnap Budapesten rendezett Esterházy János-emlékünnepeken azzal kapcsolatban, hogy a felvidéki magyar politikus a kisebbségi helyzetű magyarság önálló nemzeti érdekképviselete mellett állt ki. „Aki pedig más utat, például a nemzeti többséggel közös vegyes szervezeti formákat választja, az lehet politikai partner, és éppúgy lehet vele tárgyalásokat folytatni, mint a szomszédos országok politikai erőivel, (ám) egyet nem lehet; a magyar közösség legitim képviselőjeként tekinteni rá” – fogalmazott Németh Zsolt. Kövér László szerint „amit Bugár Béla csinált azzal, hogy megszakította személyes ambíciói kielégíthetlensége okán az MKP-t, és annak szavazóbázisát, az szerintem nemzetárulás, és egy olyan hozzájárulás a szlovák hatalmi politika céljaihoz, törekvéseihez, amelyeknek az a végkifutása, hogy a magyar közösséget ott eltüntessék az etnikai térképről”. Az Országgyűlés elnöke hozzátette: „Az, amit a Most csinál, az a magyar nemzeti közösség asszimilációjához való politikai hozzájárulás.”

A VMSZ újra Szabadkán ünnepelt

A Kossuth-szobor koszorúzásával vette kezdetét a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) hagyományos március 15-ei ünnepe Szabadkán, a Népkör Magyar Művelődési Központban. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter beszédében elmondta, a 2010. augusztus 20-án életbe lépett törvény, mely lehetővé teszi az egyszerűsített honosítási eljárást, fordulópontot jelent. Egy kilencven éve húzódó problémára tett pontot, méghozzá békésen és jövőbe mutató módon. Réthelyi elmondta, örömmel tölti el, hogy annak a kormánynak a nemzeti erőforrás minisztere lehet, amelyik ezt a törvényt kezdeményezte. Pásztor István pártelnök ünnepi beszédével egyben a VMSZ kampányát is megnyitotta. Pásztor kiemelte, ezekben a napokban több mint negyven vajdasági településen emlékeznek meg az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc 164. évfordulójáról. Egy év alatt közel tízzel növekedett Vajdaságban a március 15-ei megemlékezések helyszínének száma, ami a közösségből duzzadó elszántság és megerősödés eredménye – véli a VMSZ elnöke. Hasonló megerősödésre számít a párt május 6-án, a köztársasági,

tartományi és önkormányzati választásokon is. Pásztor István elmondta, a VMSZ kisebbségi, magyar, regionális és polgári érdekeket képvisel, kampányának jelmondata pedig „Vajdaságért egy normális Szerbiában”. A VMSZ abban bíz, hogy a májusi választások megerősítik pozícióikat a szerbiai politizálás minden színterén. Százezer szavazó bizalmát szeretnék elnyerni, és úgy vélik, a polgári és regionális érdekek képviselője, valamint a hitelesség a nem magyar választópolgárok számára is választható opcióvá teheti a VMSZ-t. Arra törekuszenek, hogy több képviselőjük legyen Belgrádban és Újvidéken, valamint megtartsák, illetve visszaszerezzék az önkormányzati pozíciókat, beleértve Szabadkát és Zentát is.

Magyar többségű választókerületet akar a KMKSZ

Magyar többségű parlamenti választókerület kárpátaljai kialakítását kéri Viktor Janukovics ukrán elnöknek írt levelében a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) választmánya. Levelében a KMKSZ irányító testülete emlékeztette az ukrán államfőt, hogy az ország választójogi törvénye nem teszi lehetővé a 150 ezres kárpátaljai magyarság számára, hogy párlisán juttasson saját képviselőt a parlamentbe. Ugyanakkor a független Ukrajnában már két ízben - 1998-ban és 2002-ben - is volt arra példa Kárpátalján, hogy a parlamenti választásokra olyan egyéni választókerületet hoztak létre, amelyben a magyar nemzetiségű választópolgárok voltak többségben - mutatott rá a magyar szervezet választmánya. A KMKSZ ezért azt kéri Viktor Janukovicstól, hasson oda, hogy a magyar nemzetiségű ukrán állampolgárok parlamenti képviselőjének demokratikus biztosítása érdekében az idén októberben esedékes parlamenti választásokra hozzanak létre olyan egyéni választókerületet, amely magában foglalja a Beregszászi, Nagyszőlősi, Ungvári és Munkácsi járások többségében magyarlakta településeit. Azzal kapcsolatban, hogy milyenek az esélyei mindennek, Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke az MTI érdeklődésére elmondta: jelenleg vannak mind pozitív, mind negatív jelei annak, hogy a Központi Választási Bizottság (CVK) hozzájárul egy olyan körzet kialakításához, amelyen belül a magyar nemzetiségű választópolgárok lesznek enyhe többségben. A KMKSZ mindenesetre készül arra, hogy megfelelő programmal felvértezett saját jelöltet indítson az őszi parlamenti választásokon - tette hozzá. Közben a Ternopil Megyei Tanács határozatot fogadott el, melyben a képviselők nyugtalanságuknak adtak hangot amiatt, hogy a szomszédos országok, így például Oroszország, Magyarország és Románia kettős állampolgárságra ösztönzik Ukrajna polgárait, és tömegesen adnak ki számukra útleveleket. A testület tagjai ezért követelik, hogy Ukrajna Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanácsa (RNBO) mielőbb tűzze napirendjére a kettős állampolgárság kérdését, záros határidőn belül kezdeményezze Ukrajna állampolgársági törvényének, továbbá mindazon jogszabályoknak a módosítását, amelyek rögzítik a kettős állampolgárság ellenőrzésének rendjét, és állapítsanak meg büntetőjogi felelősséget a kettős állampolgárság tényének elhallgatásáért. A ternopili önkormányzat továbbá szeretné elérni, hogy a kettős

állampolgárok számára megtiltsák az indulást az önkormányzati és a parlamenti választásokon.

Ünnepség és eskütétel Csúzán

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) központi ünnepségére Csúzán került sor, a koszorúzási ünnepség előtt tizenegy horvátországi magyar tette le az állampolgársági esküt Iván Gábor nagykövet előtt. A horvátországi magyar szervezetek, a magyarországi Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Baranya Megyei Közgyűlés képviselői, a Fidesz Baranya megyei szervezete és a zágrábi magyar nagykövetség képviselői helyezték el koszorúikat a Kossuth-domborműnél. A csúzai kultúrotthon nagytermében a közönséget Jakab Sándor üdvözölte, aki elsőként azt a tizenegy embert köszöntötte, akik a legnagyobb nemzeti ünnepünk napján váltak magyar állampolgárrá. Iván Gábor nagykövet beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar nemzet tagjai a határok ellenére is összetartoznak. A nagykövet szerint nem csak dokumentumokat fogadott el a magyar kormány, cselekedeteivel is ezt bizonyítja, és a tavalyi március 15-én horvátországi magyarok teheték le elsőként a magyar állampolgársági esküt. Iván Gábor felolvasta Orbán Viktornak a határon túli magyarokhoz írt levelét, amelyben a magyar miniszterelnök szerint a nemzetért cselekedni, a nemzetért áldozatot hozni mindig is a bátrak erénye volt.

Navracsics Tibor Lendván

„Mai feladatunk az, hogy magyarnak kell maradnunk, nem másokkal ellentétben, hanem másokkal együtt, mások mellett, hiszen a magyarságnak csak akkor van jövője, ha Közép-Európának is van jövője, ha az itt élő nemzetek egymás mellett, egymást tiszteletben tartva szolgálják Európát, Közép-Európát” – jelentette ki Navracsics Tibor a szlovéniai Lendván tartott március 15-ei megemlékezésen. A miniszterelnök-helyettes a muravidéki magyarság által szervezett ünnepségen tartott beszédében úgy fogalmazott: amikor a magyar szabadságharc eszméi előtt hajtunk fejet, akkor egyben a közép-európai nemzetek testvérisége, egymásra utaltsága és szolidaritása előtt is tisztelgünk. Radovan Zerjav szlovén miniszterelnök-helyettes az ünnepségen arról beszélt, hogy Szlovéniát és Magyarországot ezeréves történelmi kapcsolatok kötik össze. Az utóbbi években pedig a két ország még inkább törekszik a jószomszédi kapcsolatokra. A szlovén politikus szerint komoly tartalékok rejlenek a két ország gazdasági együttműködésében, s a határ két oldalán élő nemzetiségek számára is a gazdasági kapcsolatok kínálják a megerősödés lehetőségét. „Az őshonos nemzeti közösségek az asszimiláció nyomásával állnak szemben, ez pedig a közös gazdasági együttműködéssel védhető ki” – jelentette ki Zerjav.